Փոստը ԸՍԲԱԹ օրերը կը հրատարակուի : – Տարեկան բաժանորդագինն է երկու ես կիս արծաթ Մէճիտ կանխիկ վճարելի՝ թէ՛ մայրաքաղաքին ես իր արուարձանաց ես թէ՛ գաւառաց համար : – Վեց ես երեք ամսոց համար ալ բաժանորդ կրնդունուի : – Հատը 40 փարայ է, ես կը գտնուի վաճառատրապետ Պահիճ Յարոն Չրաքեանի ես գրավաճառ Պօղոս ես Բաղոր ազգային խանութները : – Յանձնառնական պողպ 3 դուրուշ է մէկ ամսուան համար : Արեւի ազան կրտայ ա– ռեղի անգամներուն համար :

ՀԱՍՑԷ.

Ա.ռ. Տճօրէն-Տէր Հ. Ս. Ալատճատեան

Կ. Պ ո լ ի ս

Գալաթա–բազար Նաֆիյէ խան վերի յարկ Թիւ 16

ՓՈՒՂԱԿ

درعلیه‌ده بالق پازارنده نافعه خاننده اوست قائده

١٦ نومرولی اوطه‌ده یونیچ غزته‌سی صاحب امتیازی

چپارسوم آلاجیان

ADRESSE

H. S. ALADJADJIAN

Directeur du journal Arménien

POUNTCH

16 Nafié-Han, Balouk-Pazar 16]

CONSTANTINOPLE

Թիւ 2338 — ԵՍԲՍԹ — 1892 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 26

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՓՈՒՆՋԻ

Սահմանաւեան Վարժարանց ի կարին : – Հայրենիք լրագրի 303 ես 335 թիւ թերթերուն մէջ դրուած է թէ՝ Սահմանաւեան վարժարանի տեսչութեան կողմանէ ճիա օրերս երկու հայ տղայք մերժուած են, մին՝ Երզնկայի, միւսն՝ Ասանայի. թէ՝ առաջինն 8-9 տարի վարժարանին աշակերտած լինելով՝ իւր տարեթուականն անհաւան կը վճարէ երեր, բայց այս տարի Ծնողային դործոյ անյաջողութեան պատճառաւ չէ կըրնար վճարել ես վարժարանէն ճանըցուած է անբաւդ տղան, որ 1-2 տարիէ ետքը չըկանաւորո պիտի լինի երեր. իսկ երկրորդն՝ ուսումնասիրելու պատանեակ մը, զոր հայրը Ասանայէն երկար ես տաժանելի ուղեւորութեամբ առեր մինչեւ կարին տարեր է՝ ի ձեռին ունենալով Ասանայի առաջնորդին մէկ վկայականն, ես յուսալով թէ այնուհետեւ պաղատ ես չքաւոր լինելը հաստատելով պիտի կարողանայ ղաւանին ձրի ի վարժարան ընդունելու. բայց տեսչութիւնն, երբ իւր ակնկալութեան հակառակ լսեր է տղային պաղատ ես հետեւաբար անթոյակ լինելն, անմիջապէս հօրը ձեռքը յանձներ է պատասխանելով թէ ձրիաւարժից թիւն լրացած է, ես այլն. խեղճ մարդը իւր փոքրիկ զաւակով 70 օր դիզելերը կ'ծախսի մէջ ճանապարհի ծախսց չդատութեան երեսէն, ես իւր ես որդւոյն անկոպեկն ես նոյն իսկ հանդերձները վաճառելով՝ զաւակին ձեռքէն բռներ ես դարձեալ հետիոտն յԱտանա վերադարձեր է :

Արդեօք մինչեւ ո՛ր տասիճան տասյդ համարելի են Հայրենիք լրագրոյ այս տեղեկութիւնք ես նկարագրութիւնք՝ որ ո՛չ նուազ ցաւալի ես ո՛չ նուազ դայթակղեցուցիչ են : Վարժարանին պատուարժան տեսչութիւն, որ տասիճան տարի մեծաւ ինամով վարժարանին ուսումնական ընթացից ծրագրին ես թոշակաւորաց ընդունելութեան պայմաններուն մանրամասն հրատարակել տալու պէտքն ու օգտակարութիւնն ընդունած է, անշուշտ պարտք կը համարի նաես բացատրութիւն հրատարակել Հայրենիքի այդ անհաճոյ տեղեկութեանց ես նկարագրութեանց վերաբերեալ :

Փունջի խմբագրութիւնն՝ որ Սահմանաւերան վարժարանի ընթացքը ծանուցանող ես դրուատող հրատարակութեան տերի տուած է յաճախ ես յատուկ կանդնած, բացատրութիւնն անհրաժեշտ կը համարի. ուստի զի այդ դայթակղեցուցիչ հրատարակութիւնք ես այլ ծանրմութիւնք, որ վերջին օրերս կը լսուին, ակատճ են տալ դաղափարը դոյացնել թէ՝ վարժարանին տեսչութիւնն հատատարմութեամբ չվարուի, տահմանեալ թուով ես արդար ընտրանօք ձրիաւարժ չընդունիր, թէ բարերարին կատկէն տարուէ տարի տրուած 2000 ի չափ լիրաներն, ես թոշակաւորներէ առնուած տարեկան 3000 ի չափ լիրաներն (5000 լիրա) ըստ արժանւոյն չեն դործածուիր, ես թէ՝ տեսչէն առաւել առաւել Ջանադիր երեսած են ես կը լինին իւրեանց ես մերձաւորաց տանց հաճոյքն լիովին դոհացնելու, դուարճանալու իրաւունքնալու ես ծիսանալու համար, որպէս կը բողոքեն քանի մը տարի յառաջ Կարնոյ Թաղական խորհրդականք ես այլք, ես յայնժամ մեր չարաչար մերադրելովք ղնուած : Դիտողութիւններ կան այժմ ես թէ Կարնոյ մէջ, ուր ամենայն տեսչութիւն ես այլ ամէն դիւրութիւնք կան, չ'ած է տարեկան 5000 լիրան՝ վարժարանին այժմեան ընթացքէն հետ բաղդատմամբ : Կըսուածներէ բացատրութեանց, փափաքելով որ ղորդրանան մեր մերձաւորած դիտողութիւնք ու դանդատ, ես մեր մտերաւորաց տանց չահաղիտական ձկտումներն իրաւունք չունինք՝ ի նպաստ այդ խղճալուծ նպատակաց դործելու. ես իրօք հետեւիլ օրն իսկ՝ լինէն անձամբ քահանայից ես թաղական խորհրդոց անդամց հետ մտադիր էր ըլլալ տունէ ի տուն ես հատաքել ի նպատս տրուելիք իւրն ու ձիթապտուղը. սակայն ըստ պատմ արդէն թաղական իրաւունքն ալ մտադիր էր եղանել յայդ դործ բարեսէրը, ես ըստ պատմ ձիթապտղոյ հատարմանն ալ դեռ բոլորովին չէր լրացած, ուստի առ այժմ մի քանի աւուրց համար յատաձդեցաւ Նորին Սրբազնութեան այդ դովելի առաջարկութիւնն, ես այսպիսով ինքը դոհանալով ի մէջ ես դոհացնելով դմեզ, իւր ժամանման երկոտասաներորդ օրը ուրախ ես դուարթ մեկնեցաւ ատտ յԵչնիճէ-գիւղ : Աւելորդ չեմ համարիր նաես յիշել թէ, Սրբ. Արիստակէս վարդապետի տուն այցելութեամբ դնեցիս մի նորածին երեխայ « անպատեհ պատահականութեամբ » մը բարերադործութիւն ունեցաւ մըկրտել ի ձեռն Նորին Սրբազնութեան : = Ինչպէս ատկէ երկու ամիս յառաջ մեր պղեմբք, նոյնպէս ես այժմ ձիթապտղոյ հատարմանք լրացան. բայց սոքա երկուքն խոկ լաւ ես դոհացուցիչ կերպով արդիւնք չը տուին ամենեւին չարաճոխական ես լրացութեան պատճառաւ : Այժմ ամենէ մը ի վեր առաւ առաւ անձրեւներ ունենք, որով նոր տարուայ մէջ լաւ ես արդիւնաւէտ տպաղայ մը կանխատեսելի չնորհիւ Աստուծոյ :

Մ. Մ. Կեօզիւմճեան

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՓՈՒՆՋԻ

Սեբաստիա · 14 Դեկտ. 1892 : – Բան կանխադոյն ծանուցման ազդային լրագրոյ, դաւառիս Առաջնորդ Դեր. Տ. Բարթողիմէոս Ս. Արքեպիսկոպոսի ձեռնասունվոխանորդն՝ Սրբ. Տ. Արիստակէս Ծ. վարդապետ Վանքեան՝ այս անդամ Ամեն. Ս. Պատրիարքը Հօր ես Դեր. Տ. Բարթողիմէոս Արքեպիսկոպոսի ուրոյն ուրոյն օրհնաձիր դրութիւնքն յայտնելութիւն եղած լինելով ի Թեմարիս Պրուսայի վիճակին, նախ ի կէտ եւ կամ ես ապա ի Պէնըլի այցելելէ յետոյ, նախընթաց Նոյեմբերի 30 ըդ օրն ալ այսր ժամանեց ի մեծ բերկրութիւն ընդհանուր ժողովրդեան դիպելս : Նորին Սրբազնութեան ժամանման ըստն առնուածնին պէս ասա, իսկոյն բարի դալստա մաղթելու համար յԱռաջնորդարան դիմեցին տեղւոյս քահանայական դասն, Թաղական խորհուրդն ես բոլոր երեւելի անձնաւորութիւնները, որոց ամենուն ալ առաջին դործն ես առաջին վաստքն էր բարի ըստեր հաւաքել լրնոց սիրելական Առաջնորդի արժանաւորութեան, որոց նկատմամբ դոհացուցիչ պատասխաններ ըստանալով լցան բերկրութեամբ ի սիրտ ես ի հոդի, մանաւանդ այն պատասխանին վերայ, որով Ն. Սրբազնութիւնն կը յայտնէր զնոսա դոհացուցիչ կերպով ղեկավարելիք թէ՝ առաջիկայ տարւոյն մէջ, եթէ Տէր կամեսցի, բարերարդութիւն պիտի ունենան միւսանդամ ես տեսնել անձամբ անձին դն. Դիտողութիւն : Սրբ. Արիստակէս վարդապետ մեզ ըստ պատմ մնալով աստ 11 օրեր, այցելեց մեր երկու վարժարաններն, օրհնեց ես խրախուսեց դասատուս ես դասուցիչս նոցա, պատարագեց ես իւր երկնաւոր քարոզութեամբ հոդեւորապէս մխիթարեց զժողովուրդն, ես ամէն պարտ ու պատշաճ խրատներն տալով՝ յորդոր կարդաց նոցա չմոռանալ ես երբեք բարձի թողն չընել կրթական մեծ դործը : Սրբ. այցելու Հայրն ի մէջ քարոզին խօսեցաւ նաես Ս. Փրկչի հիւանդանոցին ես անդ պատարագեալ հարիւրաւոր կաթօլիկոս վերայ, հրաւէր կարդաց առ համայն դիւղացիս մեզ՝ որ հետեւելով մեր հոգատարութեան ես բարեհնարաւ ներդործութեան դիմասրութեան ու ողջմտութեան, ըստ կարի մասնակցիմք եւ մեք այդ խղճալուծ նպատակիս դործին. ես՝ իրօք հետեւեալ օրն խոկ՝ լինէն անձամբ քահանայից ես թաղական խորհրդոյ անդամց հետ մտադիր էր ըլլալ տունէ ի տուն ես հաւաքել ի նպատս տրուելիք իւրն ու ձիթապտուղը. սակայն ըստ պատմ արդէն թաղական իրաւունքն ալ մտադիր էր եղանել յայդ դործ բարեսէրը, ես ըստ պատմ ձիթապտղոյ հատարմանն ալ դեռ բոլորովին չէր լրացած, ուստի առ այժմ մի քանի աւուրց համար յատաձդեցաւ Նորին Սրբազնութեան այդ դովելի առաջարկութիւնն, ես այսպիսով ինքը դոհանալով ի մէջ ես դոհացնելով դմեզ, իւր ժամանման երկոտասաներորդ օրը ուրախ ես դուարթ մեկնեցաւ ատտ յԵչնիճէ-գիւղ : Աւելորդ չեմ համարիր նաես յիշել թէ, Սրբ. Արիստակէս վարդապետի տուն այցելութեամբ դնեցիս մի նորածին երեխայ « անպատեհ պատահականութեամբ » մը բարերադործութիւն ունեցաւ մըկրտել ի ձեռն Նորին Սրբազնութեան : = Ինչպէս ատկէ երկու ամիս յառաջ մեր պղեմբք, նոյնպէս ես այժմ ձիթապտղոյ հատարմանք լրացան. բայց սոքա երկուքն խոկ լաւ ես դոհացուցիչ կերպով արդիւնք չը տուին ամենեւին չարաճոխական ես լրացութեան պատճառաւ : Այժմ ամենէ մը ի վեր առաւ առաւ անձրեւներ ունենք, որով նոր տարուայ մէջ լաւ ես արդիւնաւէտ տպաղայ մը կանխատեսելի չնորհիւ Աստուծոյ :

Մ. Մ. Կեօզիւմճեան

Կ. Պոլիս · 23 Դեկտ. 1892 : – Բենկեայի եկեղեցին : – Լրագրոյդ 2334 դ թերթին մէջ Տիվրիկէ Զաղարեան Գրիդոր քահանայ առարադրութեամբ հրատարակուած նամակի մը մէջ Բենկեայ դիւղի վերայ ալ ծանօթութիւններ տեսանք : Նամակադիր քահանայն դիւղին դպրոցական տղոց վիճակը անդոհացուցիչ կը դտնէ, ես քահանայապետ մը ընտրութեան պատճառաւ տեսնուած անհամաձայնութիւնը կը մեղադրէ : Նամակադիր քահանայն Տիվրիկի քահանի մը դիւղերեցիկ դպրոցական ու եկեղեցական չէնքերն կը նկարադրէ, իսկ Բենկեայի եկեղեցւոյ չէնքին վերայ բառով մ'իսկ չյիշատակութիւն չընէր, մինչդեռ երկու տարիի չափ յառաջ դիւղին աղ ազնուոյ երեւելիներեն Մեծ. Կարապետ Էֆէնտի Տ. Յակոբեան, որ է Կ. Պոլիս, 200 լիրայէն աւելի դումար մը նուիրելով, վերանորոդել տուաւ եկեղեցին, հայկապ ու չքեղ : Նամակադիրը Հայրն պարտէր այս բարեպաշտական առաւաձեռնութեան յիշատակութիւնն ընել դէթ առ ի քաջալերութիւն այլոց : Ինչ է այդ օր այս դանդատութեան բանաւոր պատճառն :

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Էջմիածնի Արտաքս Ամառգրի Նահապետի Թերթին պաշտօնական բաժնին մէջ կարդացինք հետեւեալները :

« Հանդուցեալ Միքայէլ ԽանԱզիեան Ջալալօղլեցի իւր կենդանութեան ժամանակ ազատ կտակով պարտաւորացրել է իւր հարստատ եղբայրը ասոնցմանաւոր Դէորդ Խանազիանցին և յիշատակ իւր և իւր հանդուցեալ կին Հերմինէի 1200 լուբլի լսաժանել հետևեալ կերպով. 250 լուբլի մեծ Ղալաթիոլեան իւր հիմնած դպրոցին. 100 լուբլի Համամլու գիւղի դպրոցին. Ջալալօղլի գիւղի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյն 150 լ. Ս. Սարգիս եկեղեցւոյն 100 լ. իսկ մնացեալ 600 լուբլին բաժանել իւր հին չքաւոր ծառաներին և որոց արժան կը դտաք հանդուցեալ եղբայրը : Այս մասին հանդուցեալ եղբայրը Գ. Դէորդ Խանազիանը տեղեկութիւն տալով Ամենապատիւ Տէր տեղակալին, յայտնում է իւր պատրաստակամութիւնը իւր եղբօր կտակը ճշդապատութեամբ կատարելու : Տէր լուսաւորեսցէ հոգի հանդուցեալին Միքայէլի և իւր տանդամներին Մեծ. Կարապետ էֆէնտի Տ. Յակոբեան, որ է Կ. Պոլիս, 200 լիրայէն աւելի դումար մը նուիրելով, վերանորոդել տուաւ եկեղեցին, հայկապ ու չքեղ : Նամակադիրը Հայրն պարտէր այս բարեպաշտական առաւաձեռնութեան յիշատակութիւնն ընել դէթ առ ի քաջալերութիւն այլոց : Ինչ է այդ օր այս դանդատութեան բանաւոր պատճառն :

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Էջմիածնի Արտաքս Ամառգրի Նահապետի Թերթին պաշտօնական բաժնին մէջ կարդացինք հետեւեալները :

« Հանդուցեալ Միքայէլ Խանազեան Ջալալօղլեցի իւր կենդանութեան ժամանակ ազատ կտակով պարտաւորացրել է իւր հարստատ եղբայրը ասոնցմանաւոր Դէորդ Խանազիանցին և յիշատակ իւր և իւր հանդուցեալ կին Հերմինէի 1200 լուբլի լսաժանել հետևեալ կերպով. 250 լուբլի մեծ Ղալաթիոլեան իւր հիմնած դպրոցին. 100 լուբլի Համամլու գիւղի դպրոցին. Ջալալօղլի գիւղի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյն 150 լ. Ս. Սարգիս եկեղեցւոյն 100 լ. իսկ մնացեալ 600 լուբլին բաժանել իւր հին չքաւոր ծառաներին և որոց արժան կը դտաք հանդուցեալ եղբայրը : Այս մասին հանդուցեալ եղբայրը Գ. Դէորդ Խանազեանը տեղեկութիւն տալով Ամենապատիւ Տէր տեղակալին, յայտնում է իւր պատրաստակամութիւնը իւր եղբօր կտակը ճշդապատութեամբ կատարելու : Տէր լուսաւորեսցէ հոգի հանդուցեալին Միքայէլի և իւր տանդամներին

« Հայկ. 12 · Սալէ քանդրաթօլի վիճանորդ բարեյուշիկ Գաբրիէլին վարդապետ Սահմանեանցը անցեալ Օդոստոս 5 ին թ : 207 յայտարարութեամբ խնդրում Սալէ քանդրաթօլցի Բարդուղիմէոս քհնյ. Տէր Ծալհանիսեանցին՝ անձնասպան Աբրամ Մատակեանցին թրիստանեակայել յուզարկաւորութեամբ թաղելուն համար : Բարեկարդի յայտարարութենէ երեւում, որ բժշկի քրիստոնեան համեմատ, Աբրամ Մատակեանցի անձնասպանութիւնը ասաչ է եղել խելագարութենէ : Թեև ըստ սրբազնութեան օրինաց խելագար Աբրամ Մատակեանցին հարկաւոր էր թաղել քրիստոնեավայել յուզարկաւորութեամբ, բայց օրվհետև Բարդուղիմէոս քհնյ. Տէր Ծալհանիսեանցը կատարել է այդ ասանց դիտաւորութեան մերձաւոր հոգեւոր իշխանութեան, Սիւնեաց Հրամայից Ա. պէ քանդրաթօլի հոգեւոր կառավարութեան՝ յիշեալ քահանային յանդիմանել իւր Ասենաւոր և դործը համարել ասարատ :

« Հայկ. 19 · Վրաստանի և Իմերեթի Հայոց Կանխատեսիայն 1884 թուին Յունուար 18ին յայտարարութեամբ մատուցանէ Սիւնեաց Թէլաւեցի Գասպար Մարդարեանի կտակից քաղաւածի պատճէնը, որ նա ի թիւս այլոց, Մայր Սիմոնին կտակած է Թէլաւուն եղած իւր քարաշէն կրպակի մի մասը, որին տիրելու իրաւունք ունի Մայր Սիմոնը իւր մահուանէն յետոյ : Սիւնեաց 1886 թուի Յուլիս 23ին օրագրութեամբ պատուիրամբ այդ Կանխատեսիայն այնմ ժամանակին կատարած կալ-

ուածը առնել հոգևոր իշխանութեան տեսչութեան տակ, և առարած համարելով այդ դործը, տալ դիւանն ի պահ։

«Հոկտ. 19. Սինոդի Տեղեակ անդամք նկատելով որ, 1200 ր. ռոճկով դժուարին է Երևանի թեմական փոխանորդ բարձրապատիւ Կիւրեղ վարդապետին հոգալ ննդեան անհրաժեշտ պիտոյքը, ընդունել բաղմաթիւ հիւրեր, Մայր Աթոռի միաբաններին և ուրիշ կողմերից եկած հիւրերին, որոնք իջևանումն նորա մօտ, ուստի Սինոդը հրամայեց բարձրապատիւ Կիւրեղ վարդապետի ռոճկի վերայ աւելցնել այլ եւս 400 րուբլի նոյեմբերը առնի 1-էյ։

«1883 թուին Երևանի Կանասիտորիային յայտնուեմ Սրբազան Սինոդին, որ երից-վանիկ դիւղի Տ. Յարութիւնեան Գէորգ քահանան առանց հրամանի կատարել է այլ և այլ ատիճանի ինամութեան ուրիչ ծխատէր քահանաների պահիկներ, վասն որոյ և ինդրեմ յիշեալ արբեցող և անպատիւ քահանային երեք տարի ժամանակաւ ուղարկել Սևան ապաշխարելու։ Սինոդի պահանջման համեմատ՝ Կոնսիստորիային քահանայի վարքի և նորա տարած զղջմանց համար կրկին ճիշտ և օրինաւոր քննութիւն տալով, նորա 1888 թուին Սինոդին ուղարկած քննական դործերից երևում է, որ յիշեալ քահանան, իսպառ մոռանալով իւր քահանայութեան կոչման պատիւը, դարձել է նաև 14 պահիկների Աթոռոս հասանելի արդիւնքը, և այն ժամանակ է սըուել նոցա պահպանելուին հրամանը, երբ ինքը դեռ շատ վազ հրաժարուած է եղել դործակալութիւնից և այս դողութիւնն պատիպատ պատճառներով խոտովանութեամբ և ինքն։ Բայց և սրանից՝ դարձեալ առանց հոգևոր իշխանութեան տեսչութեան տակ, և առարած համարելով այդ դործը, տալ դիւանն ի պահ։

«Հոկտ. 19. Սինոդի Տեղեակ անդամք նկատելով որ, 1200 ր. ռոճկով դժուարին է Երևանի թեմական փոխանորդ բարձրապատիւ Կիւրեղ վարդապետին հոգալ ննդեան անհրաժեշտ պիտոյքը, ընդունել բաղմաթիւ հիւրեր, Մայր Աթոռի միաբաններին և ուրիշ կողմերից եկած հիւրերին, որոնք իջևանումն նորա մօտ, ուստի Սինոդը հրամայեց բարձրապատիւ Կիւրեղ վարդապետի ռոճկի վերայ աւելցնել այլ եւս 400 րուբլի նոյեմբերը առնի 1-էյ։

«1883 թուին Երևանի Կանասիտորիային յայտնուեմ Սրբազան Սինոդին, որ երից-վանիկ դիւղի Տ. Յարութիւնեան Գէորգ քահանան առանց հրամանի կատարել է այլ և այլ ատիճանի ինամութեան ուրիչ ծխատէր քահանաների պահիկներ, վասն որոյ և ինդրեմ յիշեալ արբեցող և անպատիւ քահանային երեք տարի ժամանակաւ ուղարկել Սևան ապաշխարելու։ Սինոդի պահանջման համեմատ՝ Կոնսիստորիային քահանայի վարքի և նորա տարած զղջմանց համար կրկին ճիշտ և օրինաւոր քննութիւն տալով, նորա 1888 թուին Սինոդին ուղարկած քննական դործերից երևում է, որ յիշեալ քահանան, իսպառ մոռանալով քահանայութեան կոչման պատիւը, դարձել է նաև 14 պահիկների Աթոռոս հասանելի արդիւնքը, և այն ժամանակ է սըուել նոցա պահպանելուին հրամանը, երբ ինքը դեռ շատ վազ հրաժարուած է եղել դործակալութիւնից և այս դողութիւնն պատիպատ պատճառներով խոտովանութեամբ և ինքն։ Բայց և սրանից՝ դարձեալ առանց հոգևոր իշխանութեան տեսչութեան տակ, և առարած համարելով այդ դործը, տալ դիւանն ի պահ։

«Հոկտ. 19. Սինոդի Տեղեակ անդամք նկատելով որ, 1200 ր. ռոճկով դժուարին է Երևանի թեմական փոխանորդ բարձրապատիւ Կիւրեղ վարդապետին հոգալ ննդեան անհրաժեշտ պիտոյքը, ընդունել բաղմաթիւ հիւրեր, Մայր Աթոռի միաբաններին և ուրիշ կողմերից եկած հիւրերին, որոնք իջևանումն նորա մօտ, ուստի Սինոդը հրամայեց բարձրապատիւ Կիւրեղ վարդապետի ռոճկի վերայ աւելցնել այլ եւս 400 րուբլի նոյեմբերը առնի 1-էյ։

«1883 թուին Երևանի Կանասիտորիային յայտնուեմ Սրբազան Սինոդին, որ երից-վանիկ դիւղի Տ. Յարութիւնեան Գէորգ քահանան առանց հրամանի կատարել է այլ և այլ ատիճանի ինամութեան ուրիչ ծխատէր քահանաների պահիկներ, վասն որոյ և ինդրեմ յիշեալ արբեցող և անպատիւ քահանային երեք տարի ժամանակաւ ուղարկել Սևան ապաշխարելու։ Սինոդի պահանջման համեմատ՝ Կոնսիստորիային քահանայի վարքի և նորա տարած զղջմանց համար կրկին ճիշտ և օրինաւոր քննութիւն տալով, նորա 1888 թուին Սինոդին ուղարկած քննական դործերից երևում է, որ յիշեալ քահանան, իսպառ մոռանալով քահանայութեան կոչման պատիւը, դարձել է նաև 14 պահիկների Աթոռոս հասանելի արդիւնքը, և այն ժամանակ է սըուել նոցա պահպանելուին հրամանը, երբ ինքը դեռ շատ վազ հրաժարուած է եղել դործակալութիւնից և այս դողութիւնն պատիպատ պատճառներով խոտովանութեամբ և ինքն։ Բայց և սրանից՝ դարձեալ առանց հոգևոր իշխանութեան տեսչութեան տակ, և

կրօնական չափաւոր ժողովի և տեղական ամենօրեայ հանդէսները հրատարակել՝ աշխատասիրութեամբ ուսուցչաց և ապրուստ պայ դպրեվանաց։

— Կրօնական ժողովը խնամատարել որ Նիկոմիդիայ մէջ 100 ի չափ ուսանողք հոռոմականաց վարժարանը կերթան, և Ծննդեան տօնին առթիւ կը հրատարէին ի հոռոմական եկեղեցի, — որոշեց դրել առ Առաջնորդն որ դպուչանայ, և առ Ուսումնական խորհուրդն որ կրճատական առաուշ էֆէնտին կամ ուրիշ մը դրկէ ի քննութիւն վարժարանաց տեղւոյն։ Ուսումնական խորհուրդն վերջին նամին մէջ ի նկատի առնելով այն խնդիրն, ըստ յանձնարարութեան կրօնական ժողովոյ՝ անօրինակ նիկոմիդիա դրկել ծանօթ ուսուցիչ Մալեան էֆէնտին, որպէս զի քննէ վարժարանաց վիճակն և տեղեկագրէ։

— Գիւղեհիկի նորընծաներ առաջնորդ Գեր. Տ. Մաղաքիա Ս. վարդապետ Կէօմրիւքճեան՝ մօտերս կուգայրի ի պաշտօնավայրն։

— Արապկիրի նորընծաներ Առաջնորդն տակաւին վերջնական որոշումն առած չէ, այդ պաշտօնն ընդունելու համար մերժելու համար։

— Ուսումնական խորհուրդն՝ վերջին նամին մէջ, ըստ յանձնարարութեան Բաղաքական ժողովոյ քննելով Դպրոցասէր Տիկնանց ընկերութեան եղծտական վիճակն, և նկատելով որ արտաքոյ կարդի հասութի մը պէտք ունի, որոշեց տեղեկագրել առ Բաղաքական ժողովն, որպէս զի՝ ինչպէս նորընծայ է ընկերութեան անօրէն խորհուրդն, ներկայ ձմրան եղանակի մէջ նուազադանդէս մը առնել համար պէտք եղած դիւրութիւնք ընծայուին։

— Մեծապանծ կը չնորհաւորենք Մանկաւոյն Լազարեան ճեմարանի վերատեսուչ վեհաշուք Պ. Գէորգ Փանոսեանցն, Օգոստ. Սուլթանն իւրեն չնորհեալ երկրորդ աստիճանի Մէճիտիէ պատուանշանի համար։ Նորին վեհութիւնն էր որ անցեալներս մայրաքաղաքս գալով տընտեսիայ առնուանցն հետ, չորեքշաբ. երեկոյ հասատատութիւններն, այցելեց բարձրատիճան պաշտօնատարաց տանից և ի Պատրիարքարան և ի հիւանդանոցն Նէտիդուլէի։

— Օգոստ. Սուլթանն այս տարի ալ ծննդեան տօնի առթիւ 400 լիրա չնորհեց՝ ի նպաստ Պատրիարքարանի մեսաւիին։

— Տէրնեան Մշակ լրագրի պատասխանատու Պ. Գրիգոր Աբժրունի, որ քանի տարիէ հետէ կը հրատարակէր այդ լրագրին, — անցեալ չարթի օր հինգերը է մահկանացուն ի հատակի 45-50 տարեց։

— Սամաթիոյ Նէնեմահալլէի նախկին գիւղապետ Եկեղեցւոյ Օծման հանդէսը պիտի կատարուի վաղը նախագահութեամբ Ա.մէն. Ս. Պատրիարք Հօր։ Տէրունի Բաղաքական խորհրդոյ և չինովնեաց յանձնաժողովոյ կողմանէ հրաւիրեալ են կրօնական ու Բաղաքական ժողովոյ և ուսուցչ խորհրդոյ անդամք։

— Թարմ լրագիրն Իւրոյ հրատարակած էր այս առաւօտ թէ՝ Մանկասյն հայ վարժարանի ուսուցիչներէն Կեսարացի Սէրվիճ էֆէնտի Մանիսայի Գրիգոր, Ամասիոյ Գրիգոր, Նախիջևանի Գրիգոր (Ռումանիա) վերաբերեալ նախկին տանէն տալի դատաստանաւ, առաջինն մի կուկէս տարի բանտարկութեան դատապարտեալ՝ հատատուելով որ գրաւը վճռատիկար թուղթերը պահած է, իսկ երկրորդն աքսակեալ իբրև անպատշաճ։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ջօրի նախորդ կառավարիչ Ահմէտ Թեվֆիգ փաշայի համար 2500 ղրշ հանդուսակ որոշուեցաւ։

— Ռասիկանաց հանդերձք այսուհետև Ֆէսխանէի դործարանէն պիտի պատրաստուին՝ ըստ կարդադրութեան Սպարապետին։

— Ուրիշն անցագրերն դործածելով ուվեմբր 25 ական ղրշ դրամական տուգանք պիտի առնուի այսուհետև՝ ըստ որոշման նախարարաց ժողովոյ

— Հինդշաբթի ալբքային անցեալ ուրբաթ երեկոյ լենճոյք տուեր է ի պատիւ Օսմանեան դեսպան Կապատան էֆէնտիի, ի ներկայութեան Թագուհւոյն, դահաժառանդ իշխանին ու իշխանուհւոյն, Եօրկի, Նիքոլի և Անտրէա և Մարի արքայորդւոց, արտաքին դործոց նախարարին, պալատան վերատեսչին, օսմանեան դեսպանատան դլխաւոր պաշտօնատարաց, օսմանեան հիւպատոսին Պրուսայի և այլոց։

— Օգոստ. Սուլթանն նոր տարւոյ չնորհաւորութեան հեռագրեր ուղղեց առ վեհապետս Եւրոպիոյ։

— Մոսկովեան խորհրդոյ նախադահ Հասան Սապրի փաշայի առ աթոռակին 12500 ղրշի վերածելու։

— Կայսերական հրամանաւ ամէն տարի ու տասանորդէ աղտա պիտի լինին՝ Սերատոխոյ, Դանեայի, Հալեպի, Սալիոյ, Թարզատիոյ և Կարնոյ նահանգաց սիպար արտարաչք և Պուտայի նահանգի սիպար ագարակք։

— Օգոստ. Սուլթանն 250 լիրա չնորհեց Հայ Հուսկասիրաց Պատրիարքարանի՝ Ծննդեան տօնի առթիւ։

— Պատժական կանոնադրութեան մէջ հետևեալ յօդուածն աւելցած է կայսերական հրամանաւ։ — «Յօդուած 457. — Ով որ կը կեղծէ ուշնորութեան հրամանագիրը, անցագիրը, Բատալրի և օսմանեան թէղգերէ, կամ կը ստորագրէ այդպիսի թուղթեր, և կամ կը դործածէ կեղծեալներն ու խարդախեալներն՝ 14 մինչև 3 տարի բանտարկութեան կը դատապարտուի։»

— Հինդշաբթի Ծանոյ Պատրիարքարանն 15000 ղրուշի չափ դումար մը բաժնեց աղքատաց, և պատրիարքական վեհանորդն բանտերն երթալով՝ դրամ տուաւ Ծանր յանցանօք դատապարտելոց։

— Ի Պէյքոզ կառուցեալ Համիտիէ անուն թղթատարծատանին բացման հանդէսն կը կատարուի մօտերս։

— Ծանոյ տարի Պատրիարքարանն Ս. Սոֆէօր պատանշանն ընծայեր է՝ յայն սեղանաւոր Պ. Տիմիթրիա Սիմէֆանօվիչ Աբլեցովի։

— Ծանոյ ապրիլի մէջ Վերջին վիճակահանութեան 100 հազար ֆրանքի պարգևն՝ ի Կ. Պոլիս չարթի վաճառական Վալօոյի Եանի Վասիլոգի վիճակեր է։

— Բնիկ Սադըդյի Միխայել Մավրօդօրատիօ անուն վաճառականն՝ որ ի Լոնտոն մեռաւ, 12000 ֆրանք կտակեր է իւր ծընընդավայրի յունական հատատութեանց։

— Մայրաքաղաքիս հրէայ հարուստ սեղանաւորի մը դեղեցիկ և նորահաս դուստրն մեկուկէս ամիս յառաջ Մարաֆիսմ անուն յոյն սափրիչ երիտասարդի մը հետ Աթէնք փախեր, և անդ մկրտուելով և էջրիս անուանուելով ամուսնացեր է սափրչին հետ։

— Պէնկալիի գաւառին մէջ սովուն պատճառաւ ընդհատեալ կառավարական տրոյ դանձումն, կայսերական հրամանաւ։

— Ի Հալէպ ժամանակէ մը հետէ ճարպակած է Տանկ ըսուած հիւանդութիւնն։

— Թալասի բանտին մէջ պղտելաւ անձանց 8 ը պատը ծակելով ի փախուստ պատրաստուեր են, սակայն չայս խնդրուեր է նոցա խորհուրդն և արդելուեր է։

— Ջմիւռնիոյ Ադհիսար գիւղաքաղաքի մէջ մահմետականի մը հարսանեկան հանդիսի առթիւ կրակ պատահելով՝ 8 հոգի վիրաւորուեր են։

— Ի Պանարմա ծխախոտի դէմ երկու մահմետական Արնաուտաք լռնելով բեռ մը ծխախոտ փախցընող Արնաուտ Պայրաքին, հրացանն ալ առեր են. բայց նա դիմադրելով՝ յաղողեր է փախչիլ, ըմբոստացեր է ամբոխ մը հետ նորէն հարձակելու վրան։

— Ջմիւռնիոյ Տէնիզլի գիւղաքաղաքի նախնական դատարանի պատժական բաժնի նախագահ Բիւշալ, ընդհանուր դատախազի օգնական Էյրէպ էֆէնտիք, նոյն դատարանի անդամներէն Թահիր, Պալաճի դատարանի երկրորդ քարտուղար Սալիհ, և Թավասի նախնական դատարանի անդամ Ներկեն Հաճի Հաֆըզ Ալի, և նոյն դատարանի առաջին քարտուղար Սալիհ էֆէնտիք դատի ենթարկեցան։

— Պալատաի անդրկովկասեան ընդհանուր հիւպատոս կարդեցաւ Մ. Գօլօճէ Սիւքիւքը։

— Սամսոն կղզւոյն (Սուսամ) մէջ անցեալ երեքշաբթի և չորեքշաբթի գիշերի տակէն ահաւոր ձայներ լսուեր, 15 անգամ ուժգին դետնաշարժներ եղեր, քանի մը հին չէնքեր ու պատեր փըլեր և բնակիչք առ ահի ի փախուստ խուճապեր։

Պատուանշան, Ասիճան, Պատուո եւ Պարգեւ

Երկրորդ ատիճանի Մէճիտիէ պատուանշան՝ Տէյուիը-Ուսմանկիի Գումխէր Մուրատ պէյի։ — Ատանայի կուսակալ կարդեցաւ՝ Թէհրանի նախորդ դեսպան Նուրուհի պէյ։ — Երկրորդ ատիճանի Մէճիտիէ պատուանշան՝ Մոսկուայի Հայաբերաց ճեմարանի անօրէն Պ. Գէորգ Բանանեանցի, և Գաղղիոյ երեսփոխաններէն Պ. Պէրմիքանի։ — Երրորդ ատիճանի Մէճիտիէ՝ Պոլսի կառավարիչ Սէվկեթ էֆէնտիի։ — Նոյնիսկի ատիճան՝ Սերատոխոյ Իտարէի ժողովոյ դևսաւոր քարտուղար Ալի Բիւլա էֆէնտիի։ — Երրորդ ատիճանի Մէճիտիէ՝ Ծանոյ պատրիարքական վեհանորդ Տ. Դոսթանճիենց։

Հազար ֆրանքի պարգևն՝ ի Կ. Պոլիս չարթի վաճառական Վալօոյի Եանի Վասիլոգի վիճակեր է։

— Բնիկ Սադըդյի Միխայել Մավրօդօրատիօ անուն վաճառականն՝ որ ի Լոնտոն մեռաւ, 12000 ֆրանք կտակեր է իւր ծընընդավայրի յունական հատատութեանց։

— Մայրաքաղաքիս հրէայ հարուստ սեղանաւորի մը դեղեցիկ և նորահաս դուստրն մեկուկէս ամիս յառաջ Մարաֆիսմ անուն յոյն սափրիչ երիտասարդի մը հետ Աթէնք փախեր, և անդ մկրտուելով և էջրիս անուանուելով ամուսնացեր է սափրչին հետ։

— Պէնկալիի գաւառին մէջ սովուն պատճառաւ ընդհատեալ կառավարական տրոյ դանձումն, կայսերական հրամանաւ։

— Ի Հալէպ ժամանակէ մը հետէ ճարպակած է Տանկ ըսուած հիւանդութիւնն։

— Թալասի բանտին մէջ պղտելաւ անձանց 8 ը պատը ծակելով ի փախուստ պատրաստուեր են, սակայն չայս խնդրուեր է նոցա խորհուրդն և արդելուեր է։

— Ջմիւռնիոյ Ադհիսար գիւղաքաղաքի մէջ մահմետականի մը հարսանեկան հանդիսի առթիւ կրակ պատահելով՝ 8 հոգի վիրաւորուեր են։

— Ի Պանարմա ծխախոտի դէմ երկու մահմետական Արնաուտաք լռնելով բեռ մը ծխախոտ փախցընող Արնաուտ Պայրաքին, հրացանն ալ առեր են. բայց նա դիմադրելով՝ յաղողեր է փախչիլ, ըմբոստացեր է ամբոխ մը հետ նորէն հարձակելու վրան։

— Ջմիւռնիոյ Տէնիզլի գիւղաքաղաքի նախնական դատարանի պատժական բաժնի նախագահ Բիւշալ, ընդհանուր դատախազի օգնական Էյրէպ էֆէնտիք, նոյն դատարանի անդամներէն Թահիր, Պալաճի դատարանի երկրորդ քարտուղար Սալիհ, և Թավասի նախնական դատարանի անդամ Ներկեն Հաճի Հաֆըզ Ալի, և նոյն դատարանի առաջին քարտուղար Սալիհ էֆէնտիք դատի ենթարկեցան։

— Պալատաի անդրկովկասեան ընդհանուր հիւպատոս կարդեցաւ Մ. Գօլօճէ Սիւքիւքը։

— Սամսոն կղզւոյն (Սուսամ) մէջ անցեալ երեքշաբթի և չորեքշաբթի գիշերի տակէն ահաւոր ձայներ լսուեր, 15 անգամ ուժգին դետնաշարժներ եղեր, քանի մը հին չէնքեր ու պատեր փըլեր և բնակիչք առ ահի ի փախուստ խուճապեր։

ԱՐՏԱՓԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

— Մարդի անդրկովկասեան դարձակատարին տեսչութեամբ, տեղւոյն դեպարանը հատաքական ծանուցագիր մը տուեր են կառավարութեան, անդրկովկասեան հրաձատակի մը ապտնութեան համար։

— Ռուսիոյ կառավարութիւնն որոշեր է՝ Պետրոպաւրկի մէջ նահանգիստ մը չինել, ամենէն խոշոր նաւերն ընդունելու չափ ընդարձակ և խոր։ Առ այժմ մէկ միլիոն րուպլի յատկացուցեր է նախնական աշխատութեանց համար։

— Պետրոպաւրկէ հեռադրեալ է թէ՝ Կրաժտանին լրագրի անօրէն Մէչերսքի իշխանն պահականոցի մը մէջ միամեայ բանտարկութեան դատապարտեցաւ, մինչեցնս նահանգի պաշտօնակալաց դէմ դրպարտական հրատարակութիւններ ընելուն համար։

— Մեծանուն միլիոնատէր Գ. Ալֆօնս ոը Բոչիլտ մէկ միլիոն ֆրանք դրկեր է Փարիզի հանրային նպաստատուութց վարչութեան, պայմանաւ որ այդ դումարը բաշխուի այն կանանց, որ հիւանդանոցի մէջ ծննդաբերութիւն ընեն։ Դարձեալ ի Դաղղիա Բուան քաղաքի մէջ թիւի դործարան մը բոլորովին մնծերացեր, 300000 ֆրանքի ձուաս եղեր և 130 դործաւորք բոլոր մնացեր են։

— Դաղղիոյ Լիոն քաղաքի մէջ դարձեալ երեւցեր է ինֆլուէնցա ըսուած հիւանդութիւնն, բայց թեթև։

— Մարդի անդրկովկասեան դարձակատարին տեսչութեամբ, տեղւոյն դեպարանը հատաքական ծանուցագիր մը տուեր են կառավարութեան, անդրկովկասեան հրաձատակի մը ապտնութեան համար։

— Ռուսիոյ կառավարութիւնն որոշեր է՝ Պետրոպաւրկի մէջ նահանգիստ մը չինել, ամենէն խոշոր նաւերն ընդունելու չափ ընդարձակ և խոր։ Առ այժմ մէկ միլիոն րուպլի յատկացուցեր է նախնական աշխատութեանց համար։

— Պետրոպաւրկէ հեռադրեալ է թէ՝ Կրաժտանին լրագրի անօրէն Մէչերսքի իշխանն պահականոցի մը մէջ միամեայ բանտարկութեան դատապարտեցաւ, մինչեցնս նահանգի պաշտօնակալաց դէմ դրպարտական հրատարակութիւններ ընելուն համար։

— Մեծանուն միլիոնատէր Գ. Ալֆօնս ոը Բոչիլտ մէկ միլիոն ֆրանք դրկեր է Փարիզի հանրային նպաստատուութց վարչութեան, պայմանաւ որ այդ դումարը բաշխուի այն կանանց, որ հիւանդանոցի մէջ ծննդաբերութիւն ընեն։ Դարձեալ ի Դաղղիա Բուան քաղաքի մէջ թիւի դործարան մը բոլորովին մնծերացեր, 300000 ֆրանքի ձուաս եղեր և 130 դործաւորք բոլոր մնացեր են։

— Դաղղիոյ Լիոն քաղաքի մէջ դարձեալ երեւցեր է ինֆլուէնցա ըսուած հիւանդութիւնն, բայց թեթև։

= Ռուսիոյ, Աւստրիոյ եւ Հունգարիոյ մէջ երկուշաբթի օրէ հետէ ձիւն կը տեղայ, եւ երկաթուղիք տեղ տեղ փակուած լինելով՝ հաղորդակցութիւնը դադարած են։

= Գաղղիոյ հանրապետութեան նախագահն Լէժիւն Պ'Օնէօր պատուանշանին ընծայեր է Յունաստանի արքային որդի ժօրժ իշխանի, եւ այս առթիւ ինքնագիր նամակ մը ղրկեր է առ Թագաւորն։

= Ձարոնի մայրաքաղաք Թօփիոյ մէջ անցեալ 7 ին դիւերը մեծ հրդեհ մը պատահելով՝ յաճին դարձեր են 2 ազօթարանք, 125 բնակարանք, բազմաթիւ խանութք եւ 3 վրանկիւք։ Վնասն՝ իբր 1 1/2 միլիոն ֆրանգ։

= Ի Զիքակօ նորամուտ խաւսցի մը պրօսարանի մը մէջ գինովցուիլ դասած եղեր, և ճանրան մեկ ձեռամբ եղեր թաղարաձեւ լապտերն քուներ և միւսը սիկառը վառելու համար լամպային մօտեցընելու տանն, էլեքտրիկին ուժգնութեան ապդեցութենէն գետինն ինկեր և խելոյն մեռեր է։

= Զիքակոյի Արուեստահանդիսի իդական բաժնի վարչութեան նախագահ տիկին Բալմեր վառաւոր ինճոյք մը տուեր է, և հրաւիրելոյ մեծ մասն տիկնայք են եղեր։ Այս առթիւ Գոլմպեան անուամբ պաղար մ'ալ բացուեր, զանազան երկրայց ընտիր արտադրութիւնք ի վաճառ դրուեր, և տարեդարձի պատճառաւ բազմաթուր եղեր է։ Թուրքիոյ արտադրութիւնք մեծ ընդունելութեան արժանացեր են։ Թրքական տարազով զգեստաւորեալ մարդ մը թրքական դաւաթներով տուրճ ու պլանիկ վաճառեր է։

= Դերմանիայէ 5000 վաճառականք կը մտնակցին Զիքակոյի Արուեստահանդիսին։

= Դերմանիոյ Կաուէնպուրկ քաղաքի մեծ թատրոնն ամսոյս 13 ին բոլորովին այրեցաւեր եղեր է, և դահնապանն կնոջն ու դստերն հետ բոցերուն մէջ մնալով մրեր են։ Այս թատրոնն՝ Եւրոպիոյ նշանաւորագոյն թատրոնաց մին էր, որոյ վերոյ երեւելի գծագրիչը բազմաթ պատկերները նկարած էին, իբր 90000 լիրա կարժէր։

= Ի Լոնտոն անցեալ ուրբաթ դիւերը կլոր լուսերի տպարանի մէջ հրդեհ պատահեր, վերին երկու յարկերն և խմբագրատունն ոչոչուեր են ջրհանելէ, բայց լուսագիրն ըսա տալըրութեան հրատարակուելը և որոշեալ ժամուն մէջ, նոյն դիւերն միւնոյն ժամանակ Բեյլ Մեյլ լուսերի տպարանի մէջ ալ հրդեհի դեպք մը տեղի ունեցեր է, սակայն մեծ վնաս մը չէ եղեր։

= Անգղիոյ Մանչեսթըր քաղաքի մերձակայ Մէրլանա լճի սառոյցներուն վերայ անցեալ չաբթու բազմաթիւ մարդիկ խոնած ըսարճացած ատեն, սառոյցը յանկարծ քակուեր, մարդիկն լուսը լսուելը, հինգ հոգի անմիջապէս խեղդուեր և ապառաժը ծանր վիճակի մէջ են, որովհետև շատ ցուրտ առեր են։ Խեղդելոյ մին՝ պաշտօնէ դաղութել ըզրաւիր է։

= Նիւ Եորքի ներքնաղաց ընկերութեան դործատանին մէջ, իսալացի դործաւորի մը անդուաթեան պատճառաւ, պայթման արկած մը պատահելով՝ դործատանն ու չրջակայ բնակարանք կործաներ, և շատ բնակարանք ալ այրեր են։ Մարդոց կորուստ ալ կայ։ պատճառ եղող դործաւորն ալ ղոհ եղեր է։ բազմաթ մարդոց բաղուկը և այլ անդամք չանջատուեր են։

= Ի Փարիզ հեռաձայնական դասը տեղի ունեցեր է։ Սէնթիւմբէր անուն անձ մը 1889 ի Արուեստահանդիսի վիճակահանութեան 491197 թիւ բաժնեթուղթը կը դնէ, և նոյն տարւոյ Յունիսի 29 ի վիճակահանութենէն առքը զայն կը վաճառէ՝ իրեն վաճառողին, և նա ալ կը վաճառէ երկու Բորթուկալցւոյ։ Սակայն քննելով բաժնեթուղթն և տեսնելով որ յիշեալ վիճակահանութեան 100000 ֆրանք պարգեւն չհասած է այդ բաժնեթուղթին՝ սեղանաւորի մը միջոցաւ Գրէհամ Ցօնսիէ դրամատունէն կառնուն յիշեալ դումարն։ Սէնթիւմբէր լսելով և իմանալով որ Բորթուկալցիք մեռած են և նոցա ժառանգորդք կան, կերթայ կը պահանջէ, և տեսնելով որ կը մերժեն նոքա, առ դատարանն կը դիմէ, և դատարանն կը վճռէ ամբողջ դումարը տալ Սէնթիւմբէրի, առարկելով թէ պարդեւ չհասնող բաժնեթուղթն այլ և այնչանակութեամբ չտնենար, և հրապարակին վերայ վաճառել անպատշաճ է։

= Ի Հռոմ բժշկական միջազդային համաժողով մը պիտի գումարի առաջիկայ ապրիլ Սեպտեմբերի 20 ին, և թագաւորն անձամբ պիտի բանայ։ Օտարներ կառավարութեան կողմանէ պղտին ընդունել են Տօքթոր Մէլինճէն և կայսերական բժշկական վարժարանի ուսուցիչներէն Պիճճէթի էթիէնոի։ Նոյն տարւոյ Նոյ. 1 ին պիտի յրուի ժողովն։ Համաժողովին հետ պիտի բացուի նաև բժշկական ամենազան դործեայ հանդիսարան մը, և արդէն աշխարհի ամէն կողմերէն դործատանասէրք հաստատ են մասնակցիլ։ Համաժողովին դումարման պատրաստութեանց համար կարդեալ մասնախումբն՝ չդեկուցաց ու չդենաւոց ընկերութեանց հետ բանակցելով՝ գոհացուցիչ ղեկմանց խոստումներ ընդունած է ի Հռոմ երթալ ուղղ բժշկաց համար։ Դիւրութիւններ պիտի ընծայուին նաև այն բժշկաց, որք կը փափաքին իւրեանց ամուսնոց հետ երթալ ի Հռոմ։ Համաժողովին մասնակցելու փափաքող բոլոր բժիշկն 25 ֆրանք պիտի վճարեն, և ի փոխարէն պիտի ստանայ համաժողովին խորհրդակցութեանց ու արդիւնից վերայ հրատարակելի մատեանն օրինակ մը։ Համաժողովն 18 մասնախումբ մը պիտի ունենայ՝ բժշկական զանազան ճիւղից համար։ Բժիշկք պարտին կանխաւ դրել ծանուցանել թէ այս կամ այն ճիւղին մասնակցիլ կուզեն, և այս՝ մինչև առաջիկայ տարւոյ Յունիսի վերջը։ Համաժողովին մէջ իրրև պաշտօնական լեզու պիտի դործածուին իտալական՝ դաղղիական՝ դերմանական և անդղիական լեզուք։

= Նիւ Եորքի ներքնաղաց ընկերութեան դործատանին մէջ, իսալացի դործաւորի մը անդուաթեան պատճառաւ, պայթման արկած մը պատահելով՝ դործատանն ու չրջակայ բնակարանք կործաներ, և շատ բնակարանք ալ այրեր են։ Մարդոց կորուստ ալ կայ։ պատճառ եղող դործաւորն ալ ղոհ եղեր է։ բազմաթ մարդոց բաղուկը և այլ անդամք չանջատուեր են։

= Ի Փարիզ հեռաձայնական դասը տեղի ունեցեր է։ Սէնթիւմբէր անուն անձ մը 1889 ի Արուեստահանդիսի վիճակահանութեան 491197 թիւ բաժնեթուղթը կը դնէ, և նոյն տարւոյ Յունիսի 29 ի վիճակահանութենէն առքը զայն կը վաճառէ՝ իրեն վաճառողին, և նա ալ կը վաճառէ երկու Բորթուկալցւոյ։ Սակայն քննելով բաժնեթուղթն և տեսնելով որ յիշեալ վիճակահանութեան 100000 ֆրանք պարգեւն չհասած է այդ բաժնեթուղթին՝ սեղանաւորի մը միջոցաւ Գրէհամ Ցօնսիէ դրամատունէն կառնուն յիշեալ դումարն։ Սէնթիւմբէր լսելով և իմանալով որ Բորթուկալցիք մեռած են և նոցա ժառանգորդք կան, կերթայ կը պահանջէ, և տեսնելով որ կը մերժեն նոքա, առ դատարանն կը դիմէ, և դատարանն կը վճռէ ամբողջ դումարը տալ Սէնթիւմբէրի, առարկելով թէ պարդեւ չհասնող բաժնեթուղթն այլ և այնչանակութեամբ չտնենար, և հրապարակին վերայ վաճառել անպատշաճ է։

= Ի Հռոմ բժշկական միջազդային համաժողով մը պիտի գումարի առաջիկայ ապրիլ Սեպտեմբերի 20 ին, և թագաւորն անձամբ պիտի բանայ։ Օտարներ կառավարութեան կողմանէ պղտին ընդունել են Տօքթոր Մէլինճէն և կայսերական բժշկական վարժարանի ուսուցիչներէն Պիճճէթի էթիէնոի։ Նոյն տարւոյ Նոյ. 1 ին պիտի յրուի ժողովն։ Համաժողովին հետ պիտի բացուի նաև բժշկական ամենազան դործեայ հանդիսարան մը, և արդէն աշխարհի ամէն կողմերէն դործատանասէրք հաստատ են մասնակցիլ։ Համաժողովին դումարման պատրաստութեանց համար կարդեալ մասնախումբն՝ չդեկուցաց ու չդենաւոց ընկերութեանց հետ բանակցելով՝ գոհացուցիչ ղեկմանց խոստումներ ընդունած է ի Հռոմ երթալ ուղղ բժշկաց համար։ Դիւրութիւններ պիտի ընծայուին նաև այն բժշկաց, որք կը փափաքին իւրեանց ամուսնոց հետ երթալ ի Հռոմ։ Համաժողովին մասնակցելու փափաքող բոլոր բժիշկն 25 ֆրանք պիտի վճարեն, և ի փոխարէն պիտի ստանայ համաժողովին խորհրդակցութեանց ու արդիւնից վերայ հրատարակելի մատեանն օրինակ մը։ Համաժողովն 18 մասնախումբ մը պիտի ունենայ՝ բժշկական զանազան ճիւղից համար։ Բժիշկք պարտին կանխաւ դրել ծանուցանել թէ այս կամ այն ճիւղին մասնակցիլ կուզեն, և այս՝ մինչև առաջիկայ տարւոյ Յունիսի վերջը։ Համաժողովին մէջ իրրև պաշտօնական լեզու պիտի դործածուին իտալական՝ դաղղիական՝ դերմանական և անդղիական լեզուք։

ԴՐԱՄԱՆԱՆ

Կ. Պոլիս 26 Դեկտեմբեր 1892

Օսմանեան Բանասլիաք	23-27
Բուսկլեի Երկաթուղի. Ֆրանգ	88-
Թրամուէյ	Լ. Օ. 632-

Օսմանեան լիրան 100 պուշէին

Մկհլոկչ	107-38
Մկրթոլիք	95-20
Հինգնոց	101-
Վեցնոց	101-
Ռուպլի թղթադրամ	9-10
Թաւիկչ	20-
Ռուսիոյ Բոլ	90-
Դաղղիական վիրա	88- 1
Անգղիական »	110-12
Դրամիոյ	51-20

Փաստիկ հետ բաժանորդագրութեան հաշիւ ունեցողներէ կը խնդրուի վճարել անյապաղ, և հրապարակաւ աղդարարութեանց հարկ չմնալու։

ԱՅԼԵՒԱՅԼ

×× Թղթատարութիւնք յօտար երկիրս։ – Գերմանիոյ մէջ նամակի մը փոխադրութեան ծախքը 10,5 սանթիմ է, և տարին՝ միջին հաշուով մարդ գլուխ 22 նամակ կկրնայ։ Շուէտի մէջ նոյն ծախքը 10 սանթիմ է և մարդ գլուխ 30 նամակ կկրնայ։ Մեծն Բրիտանիոյ մէջ ալ այդ ծախքը 10 սանթիմ է և մարդ գլուխ 42 նամակ կկրնայ։ Ինչպէս կը հետևի այս թիւերէն, Եւրոպիոյ մէջ ամենէն բանուկ թղթատարութիւնն անդղիականն է։

×× Մօնթէնեգրէոյի անտիպ գործք։ – Գաղղիոյ Ժէրոնա քաղաքի քաղաքավարութեան չրջանակն համաձայնութեամբ որոշած է 1800 ֆրանք յատկացունել Մօնթէնեգրիոյ անտիպ գործոց ապագրական ծախուցն համար, պայմանաւ որ ապագրուած իւրաքանչիւր դրքէն 15 ական օրինակ մասն առնու։ Մօնթէնեգրիոյ թագաւորէն Պ. Կապօն Մօնթէնեգրէօ, ի յիշատակ իւր մեծ հօրն ընծայած այս յարգանաց համար խորին շնորհակալութիւն յայտնած է։

×× Տաօրմինակ վիճակահանութիւն մը։ – Գաղղիոյ ազնուական դասէ դերման մը, իւր հարստութիւնը փճացուցած և չքաւորութեան մէջ մնացած լինելով, այդ վիճակն ազատելու համար սա յատակագիծը կը պատրաստէ։ 500 հազար ֆրանքնոց վիճակահանութեան թուղթեր ապապրել ատով՝ ի վաճառ կը հանէ օրիորդաց, և կը խոստանայ թէ՝ այն աղջիկն, որ վիճակահանութիւնը չահի, ազատ ալիտ լինի կամ ընդունել զինքն յամուսնութիւն և կամ 500 հազար ֆրանքին կէսն առնուլ։ Տըպագրեալ տոմսակներն ամենայն դիւրութեամբ վաճառուելու վերայ են եղեր։

×× Հարիւր երեսներկամեայ կին մը։ – Ամերիկայի լուսագրաց մէջ կարդացած է թէ՝ վերջերս ի Մեքսիկա մեռած է կին մը, 132 տարեկան, Տօնա Մարիարիթա Գուէրա անուն։ Յիշեալ կինն 1760 ին ծնած է եղեր Ափանիոյ մէջ, և ամուսնոյն մահուանէն վերջը 60 տարի ևս ապրելով արժանացած է իւր թոռանց թոռներն տեսնելու։

×× Չիարշաւի ներեւանք։ – Ինչպէս Սպանիա ցլամարտն նոյնպէս և Պէրլին ու Վիէննա իրենց ձիարշաւն ունին։ Այս տարի այդ երկու քաղաքաց մէջ 200 է աւելի ձիով արշաւը տեղի ունեցած է։ Չիարշաւէն յետոյ 20 ի չափ ձիեր չկարենալով ոտկոլ իրենց կրած նեղութեանց՝ համբեր են։

×× Կեռասի ծառի մը գինը։ – Դերմանիոյ մէջ Նիւրընպէրկի չրջակայքը կեռասի ծառ մը կը ղնեղուէր։ Վերջերս այդ անվնաս երեսուն տարի պիտի անցընելու համար՝ հարկ կը լինի այդ ծառը վերցընել, և ընկերութիւնն՝ առանց ծառին արիւն թան մը լուսելու՝ հանել կուտայ զայն։ Ասոր վերայ ծառին տէրն, առարկելով որ նոյն ծառին չնչուելովն 4500 Փրանքի վնասուց ենթարկուած է, կը պատրաստուի դատ բանալ։ Գործը հաշտարարի կը յանձնուի, և ընկերութիւնը ստիպելով որ պատուհասը դատարանաւ թէ՝ ժամանակ և թէ՝ իրաւունք պիտի կորանցընէ, ուրիշ լաւ կը համարի գոհացընել ծառին տէրն 3000 Փրանքով և այսպէս կողոսկ օձիքն։ Յ. Մ. Ալմասեարեան

××× Զուարճալիք

×× Էշ վարձել։ – Ազգատ մը ներկայացաւ հարստատ անձի մը, և երբ իւր ցաւալի կացութիւնն ծանուցանելու վրայ էր՝ մեծատունը դաժան դիմօք բացատրեցաւ։ «Ինչ ընեմ, ոմէ մարդ, էշ վարձէ, դդամ շահէ։» Խեղճ ազնականը՝ սիրտը վիրաւորելով՝ մերթը դէպ ուր վրէժ լուծէ։ Օր մը հարստան երբ նստակաց դեպի ծովեզերեայ բնակարանը կերթայ, յանձնարէն տատիկ եղած տերը չտան տալին ոտ քաշէն նստելը։ Մեծատունն այս անդամ չտանը քաշողը պիտի ճանաչէր։ Խօսք բանալով ըսաւ «Պարո՛ն, կարծեմ հո դրկէ պիտի ճանաչեմ։» – Աստուած կեանք տայ, ոէ՛ր իմ, բաւ մարդն՝ որ մի քանի օր յառաջ ազգանուէրն հայցողն էր, ահա ձեր հրամանին համեմատ էշ կը վարեմ որ ատակ չահիմ։»

×× Վատակ երկրաչափ մը հարստատ անձի մը անդրանիկ զղուսն թուատրութեան դաս կուտար։ Ամէն աստուածքառասնի չափ աստիճան անդամ մը պիտի չափեր, և որչափ յաւելից, այնչափ պղտզաղրկ պատանւոյն քով երկու ժամ կղլակ պիտի չարժէր։ ԵՒ այսչափ աշխատութեան վարձք, միայն 200 դրչ ամսական պիտի ընդունէր խոզճ մարդն։ Օր մը երբ աշակերտին անհնազանդ կիջնէր, ուր ժամերով աշխատած էր համեմատութեան մէկ ամենապղտ կանոնը ուսուցանելու համար, և չէր յաջողած, տեսաւ որ տանը մեծ դատին մէջ ձի մը կը վարժեցնեն. այս դործատութեան վերակացուն ալիկ հպատակ մէկն էր. վարժապետն հարստահարն դէպ ի նա։ – Ձէ՛, բաւ քովը կեցող տան սպասաւորդ մին, մեր սիրտ ախտաւորած է։» – Ինչ կըսես, բաւ վարժապետը, ինչ ամսական կընդունի։» – Կատէ, կը լամէ, կը պատկի, և 100 դրչ ամսական կառնու։» – Ախմա՛ն, բաւ խեղճ դասատուն, ճանրան չարաճակելով, ի դէր աշխատեր եմ տղոյն համեմատութեան ուսուցանելու համար։ Չկրնայ որ նախ հօրն ուսուցանելու է եղեր. տղան կըրթուին 200, իսկ ձին կրթողին՝ հազար։

ԹՇՆԱՄԱԿԻՑ ՓՈՓԱԳԱՆ

ԶՈՀԵՐԸ

Իրլանտայ մէջ ժամանակաւ կար թշուառ ընտանիք մը։ Այրը մեռանելով՝ իրը թամանիսին ժառանգութիւն թողած էր տունն՝ երկու անչափահաս դուստր, մին՝ երեք, և միւսն՝ հինգ տարեկան։ Այրին մեծ նեղութեամբ և դժուարութեամբ կըցաւ անցընել երկու տարի. անասնակի աշխատութեամբ վարձք, միայն 200 դրչ ամսական պիտի ընդունէր խոզճ մայրն։ Օր մը երբ աշակերտին անհնազանդին կիջնէր, ուր ժամերով աշխատած էր համեմատութեան մէկ ամենապղտ կանոնը ուսուցանելու համար, և չէր յաջողած, տեսաւ որ տանը մեծ դատին մէջ ձի մը կը վարժեցնեն. այս դործատութեան վերակացուն ալիկ հպատակ մէկն էր. վարժապետն հարստահարն դէպ ի նա։ – Ձէ՛, բաւ քովը կեցող տան սպասաւորդ մին, մեր սիրտ ախտաւորած է։» – Ինչ կըսես, բաւ վարժապետը, ինչ ամսական կընդունի։» – Կատէ, կը լամէ, կը պատկի, և 100 դրչ ամսական կառնու։» – Ախմա՛ն, բաւ խեղճ դասատուն, ճանրան չարաճակելով, ի դէր աշխատեր եմ տղոյն համեմատութեան ուսուցանելու համար։ Չկրնայ որ նախ հօրն ուսուցանելու է եղեր. տղան կըրթուին 200, իսկ ձին կրթողին՝ հազար։

Շատ տարի էին որ Հիլպիւրընի մօտ տեղ մը կերթայ, տեսնելով որ տղան քայլելու մեծ դժուարութիւն կը կրէին։ Այդ անմեղ էակները ձեռք ձեռքի տուած, իրարանց անկոր պատնէշներուն վերայ դպղտջելով երբ բաւական տեղ յառաջացան, Լիլլի նշմարեց ի հեռուստ տուն մը, և ցոյց տուաւ քրոջը. բայց խեղճերը դեռ բաւական ժամու ճանրայ ունէին ապառաժն հասնելու համար։ Երբ հասան անդր՝ վարանեցան ներս մտնել, դի երբէք չէին մուտացած իւրեանց Թշուառութեան հակառակ։ Այն ինչ մտածած էին ատենը, ահա յանկարծ լսեցին ապառաժակոտն ձայնն որ կը պօռայր, տատիկ յանդիմանելով իւր մարդիկը. յետոյ մեռաւ տանը մէջ և ուժգին դոցեց դուռն, դնոց նստաւ պատուհանին առջև և կը չարտնակէր յանդիմանութիւնները։ Տղայքն տակտակին երբ այդ դառամ դոչումը լսեցին, տատիկնուկան ապառաժ մինչև որ ապառաժակոտն բարկութենն իջնելով՝ լուաց։ Լիլլի բացաւ դուռն, և երկուքը ներս մտան։ Ապառաժակոտը նստած էր խոհանոցին մէջ վերայ կրակին մօտ։

– Լաւ ուրեմն, ինչ կուղէք, աղայոյ Հարցաւ դառնութեամբ, ոչ խոտ վախցան և չփարպացան բաւ մ'անդամ ապառաժանել և պատմել իւրեանց Թշուառութիւնը։

– Ձեր կրնար խօսիլ, բաւ նա կատաղութեամբ։

Լիլլի տակաւ մի համարձակե-

լով՝ պատասխանեց վերջապէս շատ քաղցրութեամբ.

— Ո՛հ, եթէ հաճիք մեղ կտոր մը հաց տալ կամ փիչ մը գետնախնձոր, հատատայէք թէ մեծ բարիք մը ըրած պիտի լինիք։

— Ես ալ ատոր վերայ կը խորհէի արդէն, զօրանչեց ազատասէրը, ապահով եմ թէ՝ դուք մուրացիկները չէք, բայց այս տեղի մուրացկաններէն չէք։

— Ի՞նչ ըլաս, կը յարէ ազատասցը մին. թո՛ղ օտար լինինք. դուք ձեր փոքրիկ լումային տուէք։ Այս նեղ ժամանակին կը տեսնէք ահա՛ որ պատահ մը հաց չունինք որ մեր անօթութիւնը փորը մի անցնի։

— Կորսուեցէ՛ք, անպիտաններ՛ք, ի՞նչ բան ունիք ատա։

Երկու թշուառ որբուհիք սկսան արտասուել։

— Ի՞նչ փոյթ լինէ ձեր անօթութիւնն. ա՛յդ լինէ չվերաբերիր. թո՛ղ ձեր ծնողք մնասցանեն ղձեզ. բայց որովհետև նոքա վարժուած են ծուլութեան, ուստի միշտ անհոգ կը դանուին ղձեզ լնամելու համար։ Թո՛ղ պարկեշտ աշխատութիւն մը ընտրեն, որպէսզի կարենան հայթայթել ի՛նչ որ պէտք է, և ղձեզ ալ այլոց դրնելը չձգեն։

— Մեր հայրն ու մայրը մեռած են, պատասխանեց Լիլեան։

— Դիտեմ, բսաւ ազատարարը, ձեր ծնողք երբ ղձեզ մուրալ ղրկեն, կը պատուիրեն որ այդպէս ընէք միշտ, որպէս զի կարենաք այլոց դութը ձեր վերայ հրաւիրել և բան մը կորզել նոցա ձեռքէն. կորսուեցէ՛ք։

— Ամբողջ օրը հայի վշտով մը իսկ մեր բերանը չդրած, պատասխանեց Լիլեան, այնչափ յոգնած եմք որ չեմք կարող այլ ևս չարժիլ. չնորհ ըրէք փիչ մը հաց. շատ անօթի եմք։

— Ըսի ձեզ թէ բան մը պիտի չտամ։

Թերզեներն որչափ որ ազաչեցին, չկրցան անդութի սիրտը չարժել։ Ազարակապետն երթալ և բացատրելիք դէմքով աչերը ազատ վերայ անկաց։ Լիլեան դեռ ի դուռը դիմեց, կամաց մը ներս մտաւ և յանձնատան դէպ ի բանկը, ուր բան մը չկրցան դանել. յանկարծ փոքրիկն Մարի անկեան մը մէջ նշմարեց չուան, որոյ ածերէն կրակ կը ցայտէին. կենդանւոյն առաջ կը դանուէր վայտեայ պնակ մը, որոյ մէջ կային ապուր և քանի մը հացի պատառ. խեղճ փոքրիկն երկնցուց ձեռքը՝ պատառ մը հաց կորզելու համար պնակին մէջէն։ Եւ եթէ այդ միջոցին ալ չդիմէին տարաբաղդ մանկունք, թերևս ի մահ մատնուէին։

Չուան՝ որ մինչև այն ատեն ընկերը եղած չէր դրեթէ և ոչ մէկու մը հետ, զարմանալով դիտեց խեղճերն և թոյլ տուաւ որ իրեն հետ ուտեն։ Հարուստն լաւ է եղեր կենդանին որ ղբթայ թշուառներուն վերայ, կարծես՝ յանդիմանել ուզելով անդութ հարուստը։ Մի և նոյն վայրկեանին ազարակապետը դնաց բակը տեսնել թէ՝ աղայք դնացե՞լ են, թէ՝ ոչ. բայց մեծ եղաւ զարմանքը՝ տեսնելով որ նոքա չան հետ կը ճաշեն։ Անչափ կատաղի էր որ ծառայքն իսկ կը վախնային մնտենալ։ Ազարակապետն յապաղ կրթած էր, և կը վախնար որ ըլաս մը պատահած չլինի անմեղներուն։ Վազեց նոցա քով և բարկութեամբ պոռաց.

— Շուանը չէ՞ք տեսներ, պիտի յօշատէ ղձեզ։ Բայց հիացաւ, երբ տեսաւ որ՝ կենդանին, ինչս մը հասցնելու փոխան՝ կը պաշտպանէր։ Շուանն՝ ի տես իւր տիրոջ՝ վազեց ընդ առաջ նորա, իբր թէ ընկալու համար։

— Մի՛ արատաբանէք հիւրերս։

Այս տեսարանին վերայ՝ մարդուն միտքը փոխուեցաւ և այս պատառուշ տեսարանին մեծագոյն յուղեց անգութի մարդուն սիրտը։ Ծղայք տեսնելով զազարակապետը, չատ վախցան որ մի՛ գուցէ պատժուին տիրոջմէն, ի կենդանւոյն կերակուրը բաժնած էին իրենց մէջ։ Մի քանի վայրկեան լռութենէ վերջը՝ ազարակապետը լսաւ.

— Ձեր անօթութիւնն արդարև այդչափ մե՞ծ էր որ չդադրեցաք ճաշել չան հետ. ևկէ՛ք, կերէ՛ք ձեզ համար պատրաստուած կերակուրներն՝ որչափ որ կրնաք՝ մինչև որ կշտանաք։ Ձայս ըսելով բանեց աղայոց ձեռներէն և տարաւ իւր սենեակը։ Շուանն էր որ ամէնուցմէ չատ իւր սէրն։ Ազարակապետը նստաւ ղանոնք ի սեղան, և ինքն ալ նոցա քով նըստած՝ քաղաքավարութեամբ ու աղնուութեամբ հարցուց նոցա անուններն։

— Անունս Լիլեան է, բսաւ անդրանիկ ապչիկն, և ցոյց տալով փոքրիկ քոյրն՝ սա ալ կրտսեր քոյրս է, որ Մարի կը կոչուի, յաջորց։

— Երկար տարի կա՞յ որ ձեր ծնողքն մեռած է։

— Հայրս մեռած է երկու տարիէ ի վեր, բայց մայրս անցեալ ձմրան մէջ մեռաւ։ Ձայս բսելով սկսան արտասուել։

Ո՛հ, դժբաղդ բաղդին ձեռք խաղալիկ դարձած էին անմեղները։ աչխարհի հաճոյքները դեռ բնաւ չվայելած՝ տառապանաց ճիրաններուն մատնուեցան։ Ի մի բան՝ թշուառութեան զոհերն էին հեզ մանկունք։

— Ձաւակնե՛րս, մի՛ արտասուէք, բսաւ ազարակապետն, Աստուած պիտի խնամէ ղձեզ, դի նա ձեզ նման որբոց պաշտպանն է։ Բսե՛ք ինձ, ուստի՞ կուգաք։

— Լօնքաէյէ։

— Լօնքաէ՞յէ, բսաւ ազարակապետը զարմանօք, Լօնքաէ՛յէ, տասօրնեակ բան է այս։

Կատկածը սիրեց մարդուն վերայ, դի անհաւատալի կերևէր իրեն. կըսէր ինքնին թէ՝ ի՞նչպէս այդչափ հեռաւորութենէ կրցեր են գալ առանց վտանգի մը պատահելու։ Ուստի մեծ վարանմամբ հարցուց.

— Ձեր հօր անունն ի՞նչ էր։

— Մարդէն Սիւլիվան, պատասխանեց Լիլեան։

— Ի՞նչ, Մարդէն Սիւլիվան. դչեց յատկելով ակռուէն, և ա՛յնպիսի սուր ակնարկ մը նետեց մանկանց վերայ որ վախցան խեղճերը։ Դէմքը բոլորովին կարմրեցաւ և աչքերէն դառն և կիզիչ արտասուք սկսան հոսիլ. հառաչեց՝ փոքրիկ աղջիկն բռնելով բադիկսը մէջ, սեղմեց զնա կուրծքին վերայ և արտասուօք ողջագուրեց։ Մինչ-նոյնն ըրաւ նաև անդրանիկ աղջիկն։

Պատուաւոր երիտասարդ մը պատրաստ կայ՝ դպրոցութեան կամ դործակատարութեան պաշտօն վարել վաճառատան մը մէջ։ Պէտք ունեցողը կը հրաւիրուի առ տնօրէնութիւն լրագրոյս։

Տուբ երկիը՝ կամ նկարագրութիւն Ս. երուսաղէմի անուն պատկերազարդ գործն երկու հատոր և 800 երեսէ աւելի բաղկանայ, պարունակելով 150 հատ չափ գեղեցիկ պատկերներ։

Երկու հատորի բաժանորդագրութեան գինն է Պոլսոյ համար 25, իսկ դաւառայ համար 30 ղրչ՝ թղթատարութեան ծախքը մեր վրայ։

Պատ. Հասարակութեան դիւրաչարժելի ընկերոջ նպատակաւ 10 տետրակ բաժնեգինք, մէն մի տետրակ 80 ական երեսէ բաղկացեալ, գինն 3 ու կէս ղրչ։

Հրատարակուեցաւ Ս. տետր հետևեալ պարունակութեամբ,

Երկու խօսք. — Յառաջարան հրատարակչին. — Յոպոպ և անտի ի Ռէմզէ. — Ռէմզէ և անտի ի Ս. երուսաղէմ. — Ս. երուսաղէմ. — 1. Ընդհանուր մի ակնարկ. — 2. Դիրք, կլիմայ և բնական բաժանումն երուսաղէմի. — 3. Երուսաղէմ Քանանացւոց ժամանակ. — 4. Երուսաղէմ Դաւթի ժամանակ. — 5. Երուսաղէմ Մեծն Հերովդէսի ժամանակ։

Սոյն տետրի մէջ կան նաև հետևեալ պատկերներն. — 1. Յոպպէ քաղաք. Հիւսիսային արևելեան կողմանէ. — 2. Յոպպէ հիւսիսային կողմանէ. — 3. Յատակագիծ Յոպպէ քաղաքի. — 4. Ապու-Լօպուսի աղբիւր. — 5. Ռաթիւ մզկիթը. — 6. Ռէմզէ քաղաք. — 7. Քառատուն Մանկանց աշտարակ. — 8. Լիւդդա. — 9. Ապու-Ղօշ գիւղ. — 10. Նէպի Սամուէլ. — 11. Թէրեպինթի կամարքը. — 12. Ռուսաց վանք. — 13. Սիօն լեռ. — 14. Դաւթի բերդ. — 15. Անտօնիանեան աշտարակ։

Բաժանորդ դրսէն յանկացողք, պարտին դիմել՝ Հրատարակիչ Նշան Կ. Պէրպէրեանի Տպարանն, ի Պոլիս, Եսկի Զաղթիկ ճատէսի, թիւ 61։

Ն. Կ. Պէրպէրեան

Ա. Զ. Դ.

ԱՄԱՍԻԱՅԷ

Դարձեալ կը ծանուցանենք թէ՝ գետոյ վրայ կամ ջրոյ տակ և կամ չքեղչարժ մեքենայիւ ալիւրի գործարան ունենալ փափաքողք կրնան դիմել մեր Հասցէին։ Գործարանաց համար ցորեան մաքրող ինքնակատար մեքենայք նոր դրութեամբ կը պատրաստուին։ Մեր դրութեան օգտակարութիւնք, չահաւորդայ չնորհակալեալ գրութք հաստատուած են։ Նաև՝ քաղաքիս գերմանական Փոխհիւպատոս, նախորդ գործարանապետ Հէրն Ամիւսդ Բրուկի չնորհիւ գանազան աղացող մեքենաներու (չինի եւ ջրգիլը սիլինտիրի մեքենաներ) յատուկ պատրաստուած մեքենայից համար դիմայիսն քէօսէլէ ղպիշներու, մանի համար մեծաքանակ չարի ընծոյ տեսակներու պատրաստ հաւաքածոյ կը գտնուի գոհացուցիչ դներով, որոց գործածութեանց ուսմանն համար մեքենագործքս մեծ դիւրութիւններ կընծայեն։ Դնոց և ամէն տեսակ տեղեկութեանց փափաքողք կատարելու տեղեկութիւններ կը հաղորդուին, երբ դիմեն յԱհմետ Մուրթուզ Կարապետ Զաստիկեան հասցէին։

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԴԱՐՄԱՆ ՄԻՏՅԻ ԵՒ ԹՈՒՔԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Տր. Վահրամ Յ. Թորգոմեան

Ի բժշկական համալսարանէ Բարիզու

Հիւանդ կընդունի ամէն օր յետ կիսաւուր ժամը 7-10 (Ը. Թ.) Բերա, Մեծ վաղոյ թիւ 97 Բարմադ դարաւի մօտ։

ՏՕՔԹՕՐ

Ա. ԳԱՐԱԳԱՇ

Բարիզի բժշկական Համալսարանեն, նախկին Մօնիթէօր Բարիզի Մանկաբարձական եւ Կնախտաբանական հիւանդանոցին։

Իւր բնակարանն հաստատած է ի Գումգափու, Հիսար-Ցիվրի ճատէսի, Թիւ 132, կայարանին դէմ։ Հիւանդ կընդունի ամէն օր, կէս օրէ վերջ։ Շաբաթ երկուշաբթի օր Հրեաներ կընդունի ազգատ հիւանդները, իսկ երեքշաբթի, հինգշաբթի և շաբաթ առաւօտները, 3 էն 5 կը դանուի Չարխիեան դեղատունը ի Գումգափու, և ամէն օր 5 ½ էն մինչև 7, Պաղչէ դափու մաքսատան դէմ Պ. Բ. Սէլէքեանի դէղատունը, թիւ 43։

Տր. Գարագաշ կը ընդունի մանուածապատ Մանկաբարձութեամբ, կանանց հիւանդութիւններով, երբերին հիւանդութիւններով և ինքնաժութեամբ։

ԱՐԵԻԵԼ ԵԱՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ

COMP TOIR ORIENTAL D'ASSURANCES

Նախկին գրասենեակ

Մ. Ց. ՍԱՐԸԵԱՆԻ

Հիմնարկեալ 1881 ին

Սոյն գրասենեկի միջոցաւ միևչեւ 31 Յուլիս 1892 ապահովուած

ԳՈՒՄԱՐՆ Է. 86793400 ՖՐԱՆՔ

Ծիչեալ գրասենեակը պատրաստ է կենաց վրայ, հրդեհի, ծովու և ամէն տեսակ արկածներու դէմ ամենադիւրամատչելի պայմաններով ապահովագրութիւններ ընդունել ի հաշիւ յանձնեալ հաստատուած ապահովագրական ընկերութեանց։ Ըրիապէս յայտագրերները կը տրուին, որոյ մէջ յանձնարարեալ պիտի դրուին աւելի մանրամասն տեղեկութիւններ։

Սբ Թաղոս-Պահէ-գարու Համիտի ճատէսի Թիւ 8

PILULES HOLLOWAY

ԴԵՂԱՀԱՏԻԿ ՀՈՒԼԼՕՈՒԷՅԻ

Լեարդի, ստամոքսի և աղիքներու ամեն տեսակ անկարգութեանց համար խիստ ընտիր է սոյն դեղահատը, և ամեն ջղային տկարութեան, ուժաթափութեան և տիրութեան համար. կը ջնջէ և անհետ կընէ ամեն տեսակ անչափահասութեանց հետքերը։ Սըտ, տի և երիկամանց վրայ օգտակար ազդեցութիւն մը ունի. արիւնը մաքրելով նորա խանգարեալ վիճակը կը կանոնաւորէ և դրդռելով կենսական գործարանները կը զօրացնէ։ Իւր դեղական մեծ ազդեցութեամբ արտահատնութիւն, հիմնութիւն, մաշամային հիւանդութիւններ, որովայնի մէջ ցաւած կաղեր, գլխի ցաւեր կվանէր մարսողութիւնը կչքաւորի, և մարմինը մաքրուելով բոլոր այն պղտորութիւններէ որ չատ անգամ զանազան հիւանդութեանց սկզբնապատճառ կըլլան, առողջ ուժեղ և բնական դիրքը կդնեն։

ONCUENT HOLLOWAY

ՍՊԵՂԱՆԻ ՀՈՒԼԼՕՈՒԷՅԻ

Մարթոյին հիւանդութիւն և վէրք լաւ ժեղու մասին ունեցած պատասխանն յատկութեանցը չհաւասարիր բնաւ ուրիշ դեղ մը. հին կամ նոր թուենաւոր վէրքեր, ուռեցք, քաղցկեղ (չիրիփեճէյ), սրունքէ և աւեանց վէրքեր կա՛մ բոլորովին կանցնին և կա՛մ կլաւանան. օգտակար է նաև հարբուխի, հազի, սրտի բաբախման, մանաւանդ յօդացաւ (եհլ) ըսուած հիւանդութեան։ Իւր կազդուրիչ և զօրաւոր ազդեցութեամբը խոյլ (աբրաձա) հիւանդութեան ապաքինիչ զօրութիւնը ինչ աստիճան որ ըլլայ կը դիմագրաւէ։

Այս դեղերուն գործածութեան եղանակը նշանակուած է իւրաքանչիւր տփի վրայ, որ կը դանուի ամեն դեղավաճառներու քով, և մանաւորապէս Պաղչէ-գարու Թաշ-խանի կողմերը Գ. Գասպարեանի դեղատունը, Թիւ 7, կը ծախուի։

Աւելի առնել ուզողը կը հրաւիրուի առ հեղինակն տօքթօր Հոլլօու, ի Լոնտոն Օքսֆօրտ փողոց Թիւ 533։

ՏՆՕՐԻՆ ԵՒ ՏԵՐ

Հ. Ե. ԱՒԱՁԱՁԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԿԱՐԱՊԵՏ ՊԻՊԵՐԵԱՆ

Կ. Պոլիս Ջիւմպիւլլիւ-խան Թ. 18-19